

nischen oude-
d, veiligheids-
k inclus, for-
ing en synode
gedoe, en zijn

nd van wie de
un hem alleen
lach" vervuld,
die stigma's,
der stigma's
deugnet. De
n ook in Pau-
de ironie; wat
e ironisch
aël van psalm
st, maar „tus-
orgen, vervult
un mond met

wapenschouw,
e aan, bij den
en Oudejaars-
he psalm? Ja
kijken we.....

et zooveel an-
w elk be-

s vormen van
n, dat ze den
worden toege-
Wie „ironie”
en onder den
ijk wil ma-
veigert als se-
f als den dom-
schijn van
laten lopen,
dig te ver-
werklaart: dat
lāt geen kerk-

van het wezen
as me wordt
chte spot met
is een aristo-
n leite terug-
kend, tot na-
aan-trekking,
n den ook aan
zoogenaamden
moedig, maar
cht, of liever,
et ervoor, dat
e oogen, doch
radselspreuk;
tenis; beperkt
t een ironisch
n er trilt een
len kan terug-
t de helpende
niet met het
de fijne twin-

de verhouding
eer dan eens
Leeraar, die
zonde doodt,
zomaar kus-
elen vaak met
agroeven zag

der „grooten”,
l van de heil-
schouwen zich
; heiligen der
drust van wie
zijn Kurios.
ma, zooals het
dogma in het
gnome”, d.w.z.
por haar para-
d, hem in het
er, laat par-
alacht, en be-
ndertoon van
de „Vrijheid”
identiek zijn.
van zonde vrij
heeft eens ge-
aar gestuntel)
nisch” is, als
tafel van den
vān zijn eigen
t z e l f d e
a dwaas mee-
n God en het
i wordt in één
de ironie daar
erij de paeda-
vatten in een

t tegelijk met
lectoren. Zelfs
ch op het ge-

draaf en geblaas van de lictoren, die de Koning van de eeuwen op de wereld af doet stevenen. Ach ja, zoo'n gezegende lector Gods op dezen oudejaarsavond. Heil hem! Hij lijdt, ze gaan hem slaan, ook hem, die lictoren. Maar zoodra zijn geest, door wat oorzaak ook, de contrasteerende energieën in de wereld van 1948/49 heeft onderkend als superabel in en vanwege een toekomstende of aanwezige tranquillitas animi, d.i. rust des gemoeds, is hij bekwaam tot het ironische woord. Hij overwint niet daardoor, wel daarin, en brengt de zegepraal van Gods verlostent zichzelf of ook anderen tot bewustzijn. Is die gemoedsrust „geroofd”, d.w.z. gewonnen uit valsche zelfgenoegzaamheid, dan is zijn ironie valsche en hoogmoedig, een humanistisch spelen en schaken met zichzelf. Is ze gewonnen uit geloof, zoo is de ironie een gave, en haar woord daarvan een signum, een teeken. Zijn ironisch spreken ligt dan ook in het verlengde, en binnen het bereik van den naar Gods beeld geschapen mensch en van den hem verleende „oorspronkelijke gaven”. De gaven van den Bouwheer, die zijn satans en Sanballats op het werkteerrein ziet wriemelen; Hij is wel niet den man gelijk, die contrasteerende energieën op zich af ziet komen en ze dan supereert, doch als de Eéne, die contrasteerende energieën in de hand heeft, die ze ook „zendt” (2 Thess. 2 vs 11), en nooit kómt tó t een overwinning, omdat Hij altijd alpha is én omega, overwinnaar in zichzelf te ALLEN tijde.

Wel ons, als wij op 31 December 1948 deze ironie bezitten. Dan zal de coincidentia oppositorum (het samenval van tegengestelde realiteiten) niet in het denken seignoraal, doch de oppositio coincidentium (het tegenstaan van al wat gelijktijdig is)

David's testament: Advent van Christus

Voorts zijn dit de laatste woorden van David:

Spreuk van Dávid, den zoón van Isai, en van den held, die hoog werd verheven; spreuk van den gezalfde van Jacobs Góð, en van den lieveling van Israels liederen:

De Geest des HEEREN heeft gesproken in mij, en Zijn Woord is gekómen op mijn tóng; De Góð van Israël heeft gezegd, de Róts van Israël gesproken tot mij:

Een Heërscher over de mēnschen — recht- [vaardig:]

Een Heërscher van vreeze voor Góð! Als het morgenlicht verrijst Hij; als de zón op een óchtend zonder wólkē, die glāns legt na den régen op het groēn van het lānd.

Want niet zóómaar iets is mijn huis bij Góð; want een eeuwig verbónd stelde Hij mij, in álles gerégeld en verzékerd. Ja, ál wat me verlost en ál wat verblijdt, voorzeker, zal Hij dat niet doen spruiten?

De nietswaardigen echter zijn álles als [doór]nen, die wéggeworpen worden; met de hānd raakt men ze niet aan.

Wie ze aānpakken wil, wāpent zich met ijzer en het hóut van een lāns; en geheel worden ze vertéerd met vuúr, waar ze zich hebben gehécht! ¹⁾

2 Samuël 23 : 1—7.

Kerstfeest en Oudejaar — op den kalēder liggen ze heel dicht bijeen; door nog niet eens een volle week gescheiden. Voor ons gevóel evenwel is de afstand māteloos. Men kan zeggen — en met recht —, dat het „gevoel” ook hier een onzuivere maatstaf is. Want in veler Kerst-„stemming” zit 'n heel stuk valsche sentiment, dat zich met het Kerst-evangēlie niet verdraagt en daarom het geloof belemmert; en met de „stemming” van den Oudejaarsavond staat het al niet veel beter.

Toch is er voor iedereen hier een afstand. Want het Kerstfeest is afsluiting en vervulling van de weken van advent. En de Oudejaarsavond voert onwillekeurig onze gedachten naar een testament. Aan den loopenden band van het leven zijn we allen weer een heel stuk verder geschoven in de richting van den dood. De één zegt: het ging zoo vlug, dit jaar; ik wilde, dat ik het over kon doen. De ander zegt — te leurgesteld —: ik begeer het niet terug. Maar be-

¹⁾ Ieder, die den hebreuwschen tekst heeft gezien, weet van de moeilijkheden, waarvoor t „testament van David” ons plaatst, alleen al inzake de vertaling; legio is het aantal voorstellen, gedaan tot verbetering van den tekst; belangstellenden moge ik verwijzen, behalve naar de commentaren, naar de speciaalstudies van Proksch en Mowinkel. Het is niet mogelijk op deze plaats uiteen te zetten, hoe ik van den hebreuwschen tekst tot de boven afgedrukte vertaling kwam. Alleen zij opgemerkt, dat een poging is gedaan om zoo dicht mogelijk te blijven bij den oorspronkelijken tekst en tegelijk iets vast te houden van de eigen schoonheid van het (accentueerende) hebreuwsche rhythme.

in het lijden serviel ons bezig houden. Gemeenschap met den Vader houdt dan voor ons in: het drinken van Vaders woorden: en Vaders woorden zijn die van vloek over wie tot zonde zal zijn gemaakt; en van zegen over wie het tot een zaak des harten heeft gemaakt.

En dát is dus het eerste en het laatste bij het wisselen van de getijden.

Gezegend, déze rust-des-gemoeds in deze malle wereld van 31 December—1 Januari '48—'49. Het is deze ironie, die aan de dwergen, welke a p o s t e l e n heeten, hun ambtsnaam laat, terwijl ze hun natuurlijke impotentie weet, die in één glimlach terecht wijst en terecht brengt, en daarin exprimeert, dat bij óns onze Kerk-vorst is, die participeert in de glorie van Hem, van Wien de psalmen hoogsten lof zingen, als ze zeggen: Hij weet wat maaksel wij zijn, gedachtig zijnde dat wij stof zijn.

Heb ik dat ééns gezien, dan durf ik hem ook op 'den laatsten avond van mijn mij ontglippend jaar als gastheer ontmoeten aan het heilig avondmaal: Hij glimlacht aan die tafel, niet als een ontrakte Boeddha, doch als mijn begrijpende Eerste Broeder (Hebr. 2), die zich diēn naam niet schaamt. Zie, de wachter Israëls sluimert niet — Hij is ook de Eerste onder vele broeders, en is in alle dingen verzocht geweest als wij, doch zonder zonde. Nu lacht Hij zeer toegeeflijk naar de kleinere broeders: Hij schaamt zich niet hun broeder te heeten, en ik hóór dat als Hij zegt: slaap nu voort en rust.

Ik zie zijn glimlach: ik weet nu, dat Hij alles weet. Heere, Gij weet alle dingen: Gij weet dat ik U liefheb.

K. S.

OP EN OM 'T KERKPLEIN

Hier sta ik, God helpe mij.... Ik kan óók anders!

We moesten onlangs denken aan het bekende woord, door Luther gesproken op den Rijksdag, voor „prinsen en wereldgrooten”, in wier midden hij genoopt werd rekenschap te geven van de hope, die in ons is.

We dachten aan dat woord, niet zoozeer in den zin, waarin Luther het sprak, als wel in de beteekenis, die een later geslacht er aan gaf: het woord van een held. Zoo sprak Luther het niet.

Toen hij deze woorden uitbracht, was hij in 't nauw gedreven. Tegen de scherpsinnige haarkloverijen van de „sophisten” — zooals hij ze later gaarne noemde — kon hij niet meer op. En terug kon hij óók niet. De waarheid van het bevrijdend evangelie prijsgeven — dát was hem ook onmogelijk. En toen heeft die arme man zich geworpen in de armen van zijn God: „Hier sta ik, God helpe mij — ik kán niet anders!”

Dat was de moed van een ootmoedig mensch.

Het schijnt, dat onder het geestelijk „nakroost” van dezen strijder diens woord alleen voortleeft als een mythe en dat dit „nakroost” (wij willen óók zoo wezen, hun zonen, niet ontaard!) zelve permanent twee ijzers in het vuur heeft.

Want het gebeurt, dat wanneer ergens een kindje zijn „blijde incomste” heeft gehad de drukker, om papa en mama niet in den druk te brengen, een dubbele drukorder krijgt en er een tweetal advertenties wordt opgesteld om de geboorte bekend te maken in diverse bladen.

De eerste order luidt geboortekaartjes en een advertentie te drukken, waarin „met dank aan God” wordt kennis gegeven van baby's voorspoedige geboorte. Deze kaartjes zijn bestemd voor de broeders en zusters en voor het christelijke nationale dagblad, dat in den kring der christelijke kennissen wordt gelezen.

Hier staat papa, God helpe hem — edoch, hij kan óók anders.

Want de tweede drukorder omvat de bestelling van kaartjes voor de kennissen, „die er niet aan doen” en een opgave van de advertentie voor de „neutrale” krant, waarin met verzwijging van den dank aan God wordt kond gedaan, dat pa en ma „met blijdschap” of „met” — overigens ongeadresseerde — „dankbaarheid” kennis geven van de geboorte van hun jongste aanwinst.

Zoo zijn pa en moe door een dubbele drukorder met-dank-aan-God-of-met-blijdschap (naar keuze) op de vlucht voor den druk, dien de dank aan God hun van den kant der goddeloozen en dien de ongeadresseerden dankbaarheid en blijdschap hun van den kant der vromen zou kunnen bezorgen.

Dat is z e d e l i j k b e d e r f.

Het is erger.

Hier is een geslacht, dat Elia reeds ontmoet heeft en dat hij profetisch verweten heeft, dat het hinkte op twee gedachten, beter gezegd, dat het „naar twee kanten mank ging”. Het diende den HEERE.

Jawel, maar het kon óók anders. Het diende óók den Baäl van zijn dagen. En het diende nóch den HEERE, nóch den Baäl consequent. En de profeet heeft ze voor de beslissing gesteld: Indien de HEERE God is, wandelt Hem dan na. Maar indien het de Baäl is, wandelt hem dan na.

Jacobus heeft dit soort gekend: „een dubbelhartig man is ongestadig in ál zijn wegen”.

En onze trouwe Helland heeft deze dubbelhartigen verdoemd, toen Hij zijn discipelen zegende: Zalig zijn d e r e i n e n v a n h a r t, w a n t z i j z u l l e n G o d z i e n ! ! D. E. C.

doelt niet, dat hij zelf veel palmen heeft gedicht, waardoor hij de lievelingsdichter werd van heel zijn volk. Maar hij denkt aan de liederen, die men óp hem dichtte en óver hem zong, zoo in den trant van het bekende: „Saul versloeg zijn duizenden, doch David zijn tienduizenden”. Hij voerde het volk van de eene triomf tot de andere, en telkens weer trokken de vrouwen uit met de tamboerijn en harp, want zijn macht verblijdde het volk, en legde telkens het nieuwe lied op hun lippen en in hun hart.

Als ik al die titels lees, dan zeg ik: menschen, let op. Als deze man zijn laatste wil dicteeren gaat, dan komt er wat. Van niets werd hij alles; hij is groot bij God en bij zijn volk. Deze heeft een rijk mogen bouwen, hij is de man naar Gods hart, ook de koning naar het hart van zijn volk. Deze man kan en zal een schoone erfenis nalaten. Want testament makende, zingt hij van zijn eigen glorie, die vandaag wordt gelegateerd aan het komend geslacht.

Doch dan is het vreemde er: de man die aan zijn eigen majesteit den vollen nadruk gaf, en zei: hoort toe, want IK spreek, IK, de groote koning, — hij maakt direct daarop een nieuw begin. De Geest des Heeren heeft in mij gesproken. Zijn tweede woord is: IK heb